

Noget om Ørsø – med udgangspunkt i den vej jeg fulgte til og fra skole i årene 1947 - 1954. Jeg har nævnt de børn som jeg erindrer, mest dem der var nogenlunde jævnaldrende med mig. Der har helt sikkert været yngre eller ældre børn som ikke er nævnt.

Jeg er født i Giliamshave – Giliamshavevej 4 i Ørsø. Mine oldeforældre købte ejendommen af enken Pot-Marianne i 1876, og min oldemor (f.1830) og tipoldemor (f. 1796) var fra Lyngmose. Mine bedsteforældre, Johanne og Jens Jakob overtog ejendommen i 1902, og mine forældre, Marie og Evald overtog den i 1937. Min mor solgte i 1982 ejendommen til Anna og Jørgen Abildgaard. Vi var 4 søskende, Hanne f. 1938, Jens (mig) f. 1940, Gerda f. 1942 og Lis f. 1949.

Den nærmeste ejendom var Holtet, Giliamshavevej 3, hvor Magda (Magdalena) og Johannes Kristiansen boede. Deres børn var på alder med mine forældre, men jeg har dog kendt Erik, vaskeriejer i Søborg, Ester, boende i Dianalund, og Frederik, boende i Lillerød/Allerød, idet de besøgte mine forældre. I 1943/44 byttede Magda og Johannes ejendom med Karen og Jens Oluf Pedersen, der indtil da boede i en mindre ejendom, kaldet Ulvebakken, lidt øst for Østerled. Jens Oluf var fra Østergaard i Melholt og blev almindeligvis omtalt som Jens Østergaard. De havde en datter, Ellen Margrethe, og fik senere Dorethe, Jørgen og Ole. De havde ejendommen i en længere årrække før den blev solgt. På et tidspunkt ejedes den af Jens C. Bligaard, der havde en kendt travhest ved navn Osiris Salar. Senere blev ejendommen solgt til førnævnte Frederik Kristiansen, søn af Magda og Johannes.

I den næste ejendom, Trusbak, Giliamshavevej 1, boede Kamilla og Jens Nielsen. Jens Nielsen var født i Klemmen. De havde ingen børn, men Kamillas søsterdatter, Anna – senere gift med Knud Poulsen, voksede op hos dem. Tøjer Antons søn, Johan, voksede også op hos dem, da hans mor døde i barselseng. I 1952 solgte de ejendommen til Inge Marie og Niels Børge Thomsen. Børge var fra naboejendommen, Giliamshavevej 2, og Inge Marie var fra Idskov. Hun var lærerinde i delestilling – 3 dage ugentlig i Ørsø skole og 3 dage ugentlig i Aakær skole. Jeg har haft hende som lærerinde. I 1956 købte de Fælget i Hørby og solgte Trusbak til Kirsten og Hans Thomsen. Hans Ravnholt Thomsen var fra Skovledet og Kirsten var fra Fladkær i Rørholt. Hun var sygeplejerske og blev langt senere leder af plejehjemmet Sophielund i Dronninglund. Efter nogle få år overtog de Skovledet og solgte Trusbak til Gunhild og Tage Andreasen. Gunhild har ejendommen endnu.

Den sidste ejendom før man forlader Giliamshavevej – Giliamshavevej 2, blev kaldt Skellet og jorden grænsede da også op til Gl. Kongevej og Voer sogneskel. På deres mark ved sogneskellet lå der engang et hus hvor "krog-smeden" boede. Ejendommen ejedes af Anna og Edvard Thomsen, der havde overtaget den efter Edvard.s forældre, Johan og Christiane Thomsen. De havde en søn, Børge, der er nævnt under Trusbak. Ejendommen blev solgt efter jeg var flyttet fra Ørsø.

Næste ejendom var Skelsminde, Gl. Kongevej 51, hvor Tea og Søren Jørgensen boede. De havde overtaget ejendommen efter Sørens far, Anton Jørgensen kaldet Tøjer Anton, der havde overtaget ejendommen efter sin far. Tea og Søren havde ingen børn. Søren havde den lokale mælkekørsel med spande til og fra Ørsø mejeri. I 1948 blev ejendommen solgt og de flyttede til en lejlighed i huset Ørsøvej 96. Nogle få måneder boede Laurits Carstens og hans kone i ejendommen. De havde 3 drenge, Agner, Svend og Per, og boede efterfølgende kort til leje i den gamle kro, Ørsøvej 31. Allerede samme år blev

ejendommen overtaget af Grete og Anton Dam Andersen. A.D. Andersen var fra ejendommen Dammen ved Aså og Grete var fra Kobbermøllehus – en søster til Henry Svendsen. De havde flere børn, men jeg husker kun den ældste, Ingrid. I 1957 solgte de ejendommen til Grethe og Jens Juul Kristensen. De havde børnene Jørgen, Jytte, Børge og Kaj. Børge har vist beholdt ejendommen som hobby.

Ejendommen Gl. Kongevej 76, Hansminde, ejedes af Kristine og Ejner Larsen. Ejner blev kaldt murer Ejner og han havde overtaget ejendommen efter sin far, Hans Larsen. Der var flere børn, men jeg har kun kendt de to, Valborg, der var gift med Albert Jensen, Laustgaard, og Ingeman, der drev ejendommen sammen med forældrene og overtog den efter dem.

Ejendommen Gl. Kongevej 53 kaldes Bilidt. Den ejedes af Lars Peter Larsen, der havde overtaget ejendommen efter sin far, Severin Larsen, som drev vognmandsforretning med hestevogne og er omtalt i Niels Gravesens optegnelser om Storskoven. Lars Peter Larsen var enkemand og hans søster Sørine var husbestyrerinde. Han drev ejendommen med hjælp fra børnene Severin og Sørine – kaldet Ine. Lars Peter kaldte ejendommen Ståltredet (se bogen Danske landmænd og deres indsats udg. 1945), hvilket er ca. foreneligt med gamle matrikelkort 1812 - 1852, hvor ejendommen er anført med navnet Ståltveden. Severin overtog senere ejendommen. Sørine og Ine byggede hus i Ørsø. På grund af Severins svigtende helbred blev ejendommen på et tidspunkt solgt til Jens Starcke, som efter en lang årrække nu har solgt den.

Den næste ejendom, Gl. Kongevej 78, kaldtes Bækgaarden. Den ejedes af Edith og Villads Peter Sørensen, der var fra Allerup. De havde to piger, Inge Lise og Grethe. Grethe (nu Bruun Christensen) havde i mange år frisørsalon i Nørregade i Dronninglund. Ejendommen er min morfars hjem. Hans mor var fra ejendommen, og hun blev gift med en søn fra Knirren, altså min oldefar.

Gl. Kongevej 80 blev benævnt Kræn Hvols ejendom. Den ejedes af Kristian Jensen, kaldet Kristian Thomsen Jensen. Han havde overtaget ejendommen efter sin far, Chresten Thomsen Jensen - Kræn Hvol, og i min skoletid boede Kristian sammen med en søster. Hun blev husbestyrerinde for Jens Madsen, Ørsø Møllegaard, da han blev enkemand, og Kristian Jensen blev efterfølgende gift med Ingrid, en datter fra Skovlund ved Røverstedbro Mølle. I dag er der på adressen et nyt hus.

Den sidste ejendom på Gl. Kongevej, nr. 82, var måler Mandrups ejendom. Han hed Mandrup Kristensen, og jeg ved ikke hvorfor han blev benævnt "maler" Mandrup, men kunne godt se nødvendigheden, for der var en Mandrup Kristensen mere i Ørsø, nemlig Mandrup "melvad", Milholtsvad (Simon og Ruth.s ejendom). Mandrup havde overtaget ejendommen efter sin far, Jens Kristen Kristensen.

Den første ejendom jeg gik forbi på landevejen, Ørsøvej 121, var Jensine og Ludvig Rasmussen.s ejendom. De havde børnene Knud og Karen. Ejendommen var købt efter Thora og Soren Peter Pedersen, der var flyttet i den ene ende af det dengang røde hus, Ørsøvej 96. Af deres børn kendte jeg bedst Johannes Pedersen = Johannes vognmand.

Lige ved bygrænsen var indkørselen til Ellen og Lasse Møllergårds ejendom, Ørsøvej 99. Ellen var datter af Gyda og Elivar i Kobbermølle. De havde børnene Bodil, Ove, Villy og Morten. Lasse havde overtaget ejendommen efter forældrene, (Ka)trine og Laurids Møllergaard. Den østlige del af Ørsø by er bygget på jord fra denne ejendom, matr. nr. 27.

Det første byhus jeg kom til var et dengang helt nybygget hus, Ørsøvej 97, som Anna og Knud Poulsen havde fået bygget. Anna var fra Trusbak, og Knud, der var mejerist, var født i Frejlev men vist opvokset i Aabybro. De havde børnene Jens Christian, Jette, Niels Ole og Birthe.

Grunden Ørsøvej 95 ejedes af Kristine Torp. Hun solgte det til Knud Callisen, St. Løgtved, der senere solgte det til Tinna og Carl Georg Christensen, som byggede hus i 1962.

Ørsøvej 93 var et lille hus på 65 m², hvor Sinne og Kaj Nielsen boede. Sinne var fra Agersted og Kaj fra Hørmested. De havde en søn, Karlo, og de kaldte huset Vennelyst. Huset var opført i 1943 og de havde i 1951 købt det af Dusus Andreasen der stammede fra Dronninglund. Carl Georg Chr. har oplyst, at huset var bestemt som et baghus – til et forhus, der aldrig blev bygget.

I det næste hus, Ørsøvej 91, boede Edith og Jens K. Kristensen. Han var skræddermester, og der var et lille butiksvindue ved siden af døren i det østlige hjørne. Af børnene husker jeg bedst Gunnar og Inger. Inger og jeg har fødselsdag samme dato, og i skolen måtte vi sidde sammen på lærer Sommer.s stol ved pulten, medens han dirigerede klassens fødselsdagssang for os. Denne tætsidning mobbede de andre drenge mig for.

Ørsøvej 89 var – og er – en ubebygget grund, hvor Amone Brun på et tidspunkt havde bistader.

Derefter kom Ørsøvej 87, Marie og Niels Nielsen hus, som de havde bygget i 1945. Han blev benævnt Klemme-Niels, og var kreaturhandler. Han var født i Klemmen i Ørsø 1884, og havde mange søskende, men faderen døde 1895. De havde en søn, Julius Nielsen, der havde overtaget Maries hjem Hønborgbro på Åkærvej efter sine bedsteforældre. Når der skulle sælges et kreatur kom Klemme-Niels på cykel for at klippede sit mærke/logo i dyrets hårlag. Tidligt om morgenen på den ugentlige markedsdag kom Johannes vognmand så og bragte dyret til Aalborg kvægtorv.

I Ørsøvej 85 boede Marius Fjeldgaards mor, Kristine Fjeldgaard, der havde boet i Bredholtskov. Efter hende blev huset solgt til Ellen og Johan Pedersen, der havde haft Kalmergaard i Agersted.

Derefter kom huset Ørsøvej 83, hvor Karen og Oluf Christiansen boede. Karen var datter af Mandrup Kristensen, Milholtsvad, og søster til Simon, og Oluf var fra Dorf. Tidligere boede Karens morfar, Kristian Pedersen (Bøgh) i huset. Han havde i 1936 ladet huset bygge og solgte da sin ejendom på Milholt mark til Søren Simonsen.

I det toetages hus på hjørnet af Dorfvej, Ørsøvej 81, boede Tove og Lars Borup. De havde tre drenge, Hans Georg, Jens Christian, kaldet I.C., og Søren. Der var også en yngre datter, som jeg ikke erindrer navnet på. Lars Borup drev maskinstation med flere David Brown traktorer og Søren Christiansen, der senere byggede hus på Dorfvej, var traktorfører hos ham. Lars Borup købte i 1954 gården Aakær på Asåvej og flyttede med maskinstationen til gården.

Sinne og murermester Jens Møllergaard boede i huset Dorfvej 2. Jeg erindrer 3 børn derfra, Gerda der var gift og boede ved Svenstrup, Laurits og Henning – dygtig til fodbold. Jens Møllergaard var søn af Trine og Laurids Møllergaard.

Det næste, Dorfvej 6, var Maren og Søren Sørensens hus. De havde haft ejendommen Øster Lyngmose, Dorfvej 37, som var solgt til Søren Andersen, der senere flyttede til en ejendom på Rørholtvej.

Det sidste hus der dengang fandtes på Dorfvej var på vestsiden, Dorfvej 1, hvor Anna og Johannes Johansen, - murer Johannes, boede. Johannes var fra Lyngmose og Anna var fra Dorf og søster til Anders Gade. De havde børnene Aase, Judith og Vivi .

Omkring 1950 blev der bygget et nyt hus, Dorfvej 17. Det lå dengang lidt uden for byen henne ved vejen op til Magna og Karl Olsens ejendom, Dahlsminde. Det var Anna og murer Knud Larsen, der byggede hus til sig selv. Han var fra Hallsminde , bror til Aage Larsen , som boede der.

I 1953 købte Søren Christiansen grunden Dorfvej 9, og Gerda og Søren begyndte at bygge.

På hjørnet - Ørsøvej 79 – boede Martine Christensen. Hun blev kaldt Tinne og havde brødudsalg, var kogekone i forsamlingshuset og ordnede idrætsforeningens spillertrøjer. Tinne var datter af Carl Nielsen i Købmandsgaarden, søster til Kesse, og hun var enke efter Anders Chr. Christensen der døde i 1940. Hendes datter, Ruth, var gift med Aage Larsen, Hallsminde. Huset havde vist tidligere tilhørt en tækkemand.

I smedjen , Ørsøvej 77, boede Ella og Lars Poulsen med datteren Doris. Lars var søn af Poul Poulsen, Hedegaard, og var såkaldt grovsmed med skoning af heste som en del af arbejdet. Ella døde i 1953 og Lars Poulsen giftede sig senere med en der også hed Ella. Smedjen var bygget i 1935 og smeden i Agersted.s søn , Svend Pedersen (Dronninglund undervognsservice), havde vist tidligere drevet smedjen.

Grunden Ørsøvej 75 var dengang en ubebygget grund. Ifølge tingbogen solgte Mads Chr. Andersen i 1948 grunden til Laura Gregersen, Lyngmose, og i 1965 købte Leo Færch Chr. den for 3000. Han solgte i 1972 til Laurits Larsen for 117.000, så i den mellemliggende tid må der været bygget hus på grunden.

I det næste hus, Ørsøvej 73, boede Mary og Chr. Johansen. Christian Johansen var murer og fra nabohuset, Ørsø Central. Jeg erindrer kun de havde en datter, Tove.

I centralen, Ørsøvej 69, boede Petra og Johannes Nielsen samt deres datter Karen Marie. Huset var tidligere beboet af Petras far, Hans Jørgen Johansen, der var fra Lyngmose. Da der kom telefon til Ørsø blev centralen installeret hos ham, og han blev centralbestyrer. Petra overtog bestyrerhvervet efter ham. Johannes Nielsen var handlende - senere mest med jordbrugskalk, hvor han blev kendt som Nielsen-Ørsø. Han havde en hel del kaninbure i baghaven, og vi drenge solgte slagtekaniner til ham med kontant afregning. Ca. en gang om ugen kom en opkøber forbi og tømte burene.

Ørsøvej 65 var Ørsø brugsforening, der var stiftet 1897. Uddeleren var Mandrup Clausen, der var fra Saltum. Han var ugift og havde husbestyrerinde, ligesom der var en kommis og en lærling. Ud over kolonialvarer handlede brugsen med isenkram, foderstoffer og gødning. En periode havde brugsen egen lastbil. Baghuset var til grovvarer og der triørede (rensede og afsvampede) de sædekorn. Brugsen var en lang lav bygning med bjælkeloft, hvor der hang isenkram på søm i bjælkerne. I midten af halvtredserne blev der bygget helt nyt med beboelse over butikken, og nogle år senere blev egnens brugsforeninger (andelshaverne) enige om at samle deres foderstof- og gødningshandel i Dronninglund under navnet Østvendssysel Andels Grovwareforening.

På brugsbakken ligger amerikanervillaen, Ørsøvej 61. Den blev bygget i 1918 af Martinus Johansen fra Lyngmose. Han var født i 1870 og rejste til Amerika som 18-årig og var (ifølge folketællingslisterne) blevet amerikansk statsborger. Han kom hjem i 1917 og købte en del skov, men farmen i Dakota, som han vist

havde sammen med en bror, beholdt han andel i en del år. I 1950 solgte arvingerne huset til Petrea og Kristian Nielsen, der havde overdraget Christiansminde til en søn..

I huset Ørsøvej 59, "Bakki" boede Alfred Nielsen, en bror til Kristian Nielsen. Tidligere havde muremester Jens Tusgaard (Jens Peter Christensen) boet der. Han var flyttet til Ravnholt, og i min skoletid købte han Vejrum's hus på Aakærvej . (senere Jens Hedemarks hus) Jeg husker to af Tusgaard.s børn, Mary og Inger. Inger var i en del år afdelingssygeplejerske på Drl. Sygehus.

Det sidste hus på brugsbakken, Ørsøvej 57, var Sigrid og Arthur Hansens hus. De havde 2 piger, Hanne og Kirsten. Arthur arbejdede bl. a. ved kommunen og Sigrid syede for folk. På et tidspunkt købte de landbrug på Gettrup Mark. Før dem havde Mie og vognmand Johannes Pedersen huset.

I det næste hus, Ørsøvej 55, boede mine bedsteforældre Johanne og Jens Jakob Pedersen. Bedstemor var fra Nesgaard ved Skovsgaard og bedstefar som nævnt fra Giliamshave. De købte i 1944 den gamle skole og nedbrød skolestuerne, hvorefter materialerne i videst mulig omfang blev brugt til at opføre Ørsøvej 55. Efter min bedstefars død i 1954 blev huset solgt til en søn fra Silkesigen, Ove Dahl Jensen.

Grunden Ørsøvej 53 var dengang en del af Chr. Guldborgs mark.

Ørsøvej 41, Dahlsminde, var Sine Marie og Chr. Guldborgs landejendom. De havde børnene Lissy, Henny, Inga, Hanne og Margit. Senere er ejendommen blevet købt af en dyrlæge.

Derefter var der åben mark til Ørsøvej 35, hvor Mie og Johannes Pedersen havde vognmandsforretning med kørsel af kvæg, grise og blandet gods. (og Ørsø skoles elever til Aså strand når vi en sommerdag var heldige) De havde børnene Karen Margrethe, Kirsten og Flemming. Holger Nielsen havde tidligere drevet vognmandsforretningen, men flyttede til Svenstrup.

I købmandsforretningen, Ørsøvej 33, boede Kamma og Eyvind Sørensen. Kamma var datter af husmand Marinus Hansen, Skelgårdens Mark, og Eyvind var født i Helsingør men opvokset på Lundagervej i Dronninglund. Han opførte købmandsforretningen i 1930. De havde børnene Jørgen og Tove. Eyvinds far, dykker Jens Kr. Sørensen, boede hos Eyvinds søster og svoger, Magna og Karl Olsen i Dahlsminde, men kom ofte i forretningen.

Det næste på højre hånd var Ørsø skole, Bjergvej 2 -4. Skolen var bygget i 1942 og i førstelærerboligen boede Marie og Alfred Sommer. Marie var fra Asågaard i Aså og Alfred Sommer var fra Hjortshøj på Aarhuseggen. Han kom til Ørsø skole i 1924. De havde børnene Margit og Merete. I andenlærerboligen boede lærerinden Margrethe Lauridsen og hendes mand Peter. De havde børnene Ib og Ellen + ?. Kort efter jeg var gået ud af skolen flyttede de til Mejlby mellem Hadsund og Randers.

Der hvor skolen ligger blev Ørsø's første skole opført i 1719, foranlediget af prinsesse Hedevig, der ejede Dronninglund slot. Bjergvej 6 og 8 er en del af den næste skole, der blev brugt fra 1846 til 1942. I 1942 solgte kommunen den gamle skolebygning til Christian Hansen. Han solgte den i 1944 til min bedstefar, Jens Jacob Pedersen, som nedbrød midterdelen – skolestuerne. Materialerne blev brugt til at bygge hans hus Ørsøvej 55 med. Af de to fremkomne fritliggende huse solgte bedstefar det forreste til Nora og Poul Olsen, der havde børnene Kay, Lilly og John Erik. Jeg husker ikke hvem bedstefar solgte det bageste til, men i midten af halvtredserne købte Kristine Hansen - en søster til Eyvinds Kamma – huset.

Så starter hjemturen fra skolen. Og dengang skulle fodgængere gå i vejens højre side.

Den første ejendom var Købmandsgården Bjergvej 3 og butikshuset Bjergvej 1. De hørte sammen og før 1896 hed købmanden Winther. Han var også den første formand for Ørsø Andelsmejeri - opført 1894 – og et portræt ses i jubilæumsskriftet 1944. I 1896 solgte han forretningen med tilhørende gård til købmand Steenberg, der kom fra Hobrokanten. Købmanden havde en tjenestepige, Laura, med. Min bedstefaders broder, Jakob Jørgen Pedersen fra Giliamshave, blev ansat som kusk og kørte indtil flere ugentlige ture til Aalborg med heste for at hente varer. Da jernbanen kom til Ørsø et par år senere ebbede kørselen ud, men Jakob Jørgen tog Laura med sig da han rejste, og de slog følge for livet. I 1906 solgte Steenberg forretningen og flyttede fra egnen. Hvornår gård og forretning blev delt ved jeg ikke, men ved 1925-folketællingen ejes gården af Carl Nielsen og købmandsbutikken af en anden, der dog står anført som købmand. I 1943 købte Anæus butiksbygningen men flyttede i 1944 og købte gl. kro. I 1942 solgte Carl Nielsen gården til sønnen Kesse Nielsen, der havde den i min skoletid. Der var da lejlighed i butiksbygningen, og der boede Henning Christiansen – bror til Oluf, Ørsøvej 83. I dag bor Søren Gregersen på stedet og såvel gård som butiksbygning er væk.

Den næste ejendom, Ørsøvej 31, er Ørsø gamle kro. Det skal bemærkes, at der også er noget der kaldes gammel Ørsø kro. Det er gården, der ligger på hjørnet af Bjergvej og Stenhulsvej, Bjergvej 22, hvor der var kro da kongevejen var Ørsøs gennemgående vej. Da der blev lavet bro og vej ved Kobbermølle i 1871 flyttede færdselen, og Ørsø gamle kro opstod, idet kromanden flyttede dertil i 1874. Her boede Anæus Pedersen, der havde haft Ørsøled, Bjergvej 12, som han i 1943 solgte til Otto Thomsen. Anæus boede et års tid i butikshuset, men købte så gammel kro af Chr. Rasmussen. Efter nogle år solgte Anæus til Karen og Holger Hermansen. Holger var murer og fra en ejendom ved Løgtved, og bror til Harald H. og manufakturhandler J.P. Hermansen. Karen og Holger havde børnene, Bonni, Lis og Peter.

Ørsø Mejeri, Ørsøvej 48, blev opført i 1894 og havde skiftende bestyrere indtil 1916, hvor Marie og Hans Olsen Hansen blev ansat. H. O. Hansen var i mange år initiativtager til idrætten i Ørsø, senere også med støtte af børnene, særlig datteren Gerda. De havde flere børn, men jeg har kun kendt Gerda, Børge - og Åge da han kom hjem og overtog mejeribestyrerposten efter faderen. I min skoletid blev afhentning af mælken på gårdene udliciteret til lavestbydende for et år ad gangen, men ofte var kuskene gengangere. Hans Pedersen havde Løgtvedturen, Søren Jørgensen og senere A. Dam Andersen havde Giliamshaveturen og Aksel Staugaard havde Hedegårdturen o.s.v. Hans Pedersen skulle altid møde med det første læs, og det skulle være der, når H. O. Hansen havde fået tryk på dampkedlen, ellers skyndede han på Hans ved at lukke fløjtende damp ud i overtryksventilen. Dette blev en gang Hans for meget, han lod heste og vogn stå på brugsbakken og gik op på mejeriet og spurgte Hansen, hvorfor han hylede (fløjtede). Det fremmede nok ikke leveringen, men gav munterhed på egnen.

På ejendommen Christiansminde, Ørsøvej 52, boede Petrea og Christian Nielsen samt deres barnebarn Polle. Christian Nielsen havde overtaget ejendommen efter faderen, Niels Christian Nielsen, og i 1950 købte Christian Nielsen amerikanervillaen, og sønnen Elgaard overtog ejendommen. Christiansminde ejes i dag af Elgaards søn, Hans Nielsen. Christiansminde lå oprindeligt syd for banen, men i forbindelse med en brand blev den flyttet.

Anna og Olav Niensens hus, Ørsøvej 62, blev først bygget 1962. Olav var fra Christiansminde og Anna var datter af Ingeborg og Marius Kristiansen i nr. 74.

Ørsøvej 66 er først bygget i 2002.

I det næste hus, Ørsøvej 68, boede Kristine og Anders Clausen Gade. De havde 3 børn, men jeg husker kun Martha Lis og Lykke. Anders Gade var fra Dorf. Han købte i 1940 huset af Mads Chr. Andersen. Anders Gade arbejdede i Aalborg og i fritiden reparerede han sko for egnens folk.

I 1954 blev Ørsøvej 70 bygget. I huset boede Karla og Holger Larsen, der var fra Albæk egnen. Han var chauffør og nogle år kørte han med Ørsø brugsforenings lastbil. De havde børnene Knud, Jørgen, Inger Marie og Britta.

I smedjen, Ørsøvej 72, boede Anna og Hjalmar Nicolajsen. Hun var fra Biersted og han var fra Veggerby. Jeg husker ham som en ældre smedemester, der kun påtog sig lettere smedearbejde. I alle skoleårene var det ham jeg skulle til, hvis der var problemer med cyklen. De havde flere voksne børn, men jeg har ikke kendt nogen af dem. Dengang var brugsbakken højere og stejlere, men på et tidspunkt fladede kommunen bakken ud (lavere og længere), så huset kom til at ligge lavt i forhold til vejen. Der er i dag grønthandel.

Derefter kom sypigens hus, Ørsøvej 74. Marie Nielsen (f. 1869) var syerske, og hun beboede kun en del af huset, resten var udlejet til Ingeborg og Marius Kristiansen. De havde børnene Svend Erik, Grethe, Anna, Hans Aage og Inga. Da Marie Nielsen døde, flyttede Ingeborg og Marius til overetagen af Ørsøvej 81, og Karen og Alfred Johansen købte huset.

Næste hus, Ørsøvej 76, var slagterforretningen med slagtehus bagved. Slagtermesteren hed Albert Juul, han var fra Lyngmose og bror til Jens Juul, der havde hjemmet. Albert Juul solgte i 1953 forretningen til Ester og Svend Aage Elvig Nielsen. Ester var fra en ejendom på Munkebækvej og Sv. Aage var søn af Christian Nielsen i Christiansminde. I 1962 byggede de ny slagter- og entreprenørforretning, Ørsøvej 84, og huset blev solgt til Emma og Harald Hermansen, der havde afhændet deres ejendom i Løgtved til sønnen, kørelærer Anton Hermansen. Emma var fra Korsborg i Agersted og den afhændede ejendom var overtaget efter Haralds forældre.

Arealet mellem nr. 76 og Aakærvej var dengang mark. Jeg husker der engang var hø på stykket, og en skypumpe havde hængt en del af høet op på el- og telefonledninger langs Ørsøvej.

Ørsøvej 78, blev bygget 1979 af Ida og Henry Nielsen. Henry var fra Christiansminde.

Villa Bilidt, Ørsøvej 80, blev opført i 1953. Hertil flyttede Sørine og niecen Ine (se Gl. Kongevej 53).

Esters slagterforretning, Ørsøvej 84, blev først bygget i 1962 (se under Ørsøvej 76).

På Aakærvej ved banen er et tidligere banehus, Aakærvej 2. Den første beboer jeg husker var Karl på stationen, portør Karl Nielsen, der var søn af en tidligere stationsmester i Ørsø. Efter gårdejer Lars Aakærs død solgte enken Marie Aakær gården til Lars Borup, og hun købte i 1954 huset. Hun havde drengene Lars, Anders og Ejvind.

På hjørnet af Aakærvej, Ørsøvej 86, var den østre købmand. Forretningen var bygget i 1935 af "Jens butik". Jens Jensen var i mange – mange år uddeler i Ørsø brugsforening, hvor han sluttede i 1933. I 1935 etablerede han så købmandsbutik og fortsatte til han døde i 1945. I min skoletid var Olga og Niels Christian

Sørensen indehavere af forretningen. De havde børnene Karen, Bent og ?. En dag i 1949 – 50 havde Bent en kuglepen med i skole, og der stod Palmolive på den – formentlig en reklame fra en sæberepræsentant. Det var den første kuglepen jeg nogensinde havde set. I skolen brugte vi jo stadig griffel, blækhus og penneskraft med stålpen.

Ørsø Møbelfabrik, Ørsøvej 88, var Dagmar og Otto B. Christensens firma med flere ansatte. Den blev senere flyttet og ændret til dørfabrik. Dagmar var datter af Anna og Mandrup Kristensen i Milholtsvad, og Otto B. var søn af Jens Jørn C. i Hedegaard på Aakærvej. Deres søn, Carl Georg, er jeg ca. jævnaldrende med.

Ørsø forsamlingshus, Ørsøvej 90, var noget mindre end i dag. Der var et åbent areal mellem gavlen og landevejen. Toiletterne var et træskur op ad den sydlige gavl med en tønde og et siddebræt med hul i hvert rum. Dem holdt man helst god (duftmæssig) afstand til i sommersol, og i frostvejr ved juletræsfeften var det ikke et behageligt sæde.

Huset ved indkørselen til stationen, Ørsøvej 92, var Klara og Holger Petersens (strikkeren) hus. De havde børnene Arne, Grete, Villy, Knud og Oda. Holger Petersen tog en håndværkeruddannelse, hvorefter de i midten af halvtredserne flyttede til Dybvad. Holger havde tidligere haft maskinstrikning som bierhverv.

Det næste hus var Ørsø jernbanestation, der nu hører til Ledvogtervej. Stationsmesteren hed Christensen, og der var en søn, Arne Bent Christensen, som vi kaldte ABC. Stationsmesteren flyttede – vistnok til Langholt station. Herefter flyttede Else og Jens Pedersen ind i stationen og Else passede station og postekspedition. Jens var ansat ved banen, og de havde hidtil boet i banehuset ved Skelgaarden. De havde drengene Poul og Visti. Else og Jens flyttede senere til Agersø i Storebælt.

Ind til banen blev nedlagt 31/3-68 var der 3 spor og 2 peronner på Ørsø Station. Min far fortalte, at da han var stor dreng/ung mand fra 1920 til 1930 var samlingspunktet i Ørsø på sommeraftener ved stationen. Da gik banen helt til Frederikshavn og togene krydsede i Ørsø, hvor der var sidebane til Aså. Asåtoget kom med rejsende, der skulle mod syd eller nord, og de skulle have rejsende fra syd og nord med til Aså. Desuden kom de krydsende tog fra henholdsvis Aalborg og Frederikshavn. Dette syn af 3 tog med rygende damplokomotiver på hver sit spor, samt mulighed for at tale med eller vinke til rejsende man kendte - eller bare var nysgerrig efter at se - trak egnens beboere til når dagens arbejde var endt.

Derefter kom Ørsøvej 94, Brdr. Bruns møbelfirma. Marie og Arthur Brun samt Amone og Henning Brun havde firmaet. Brødrene var oprindeligt kurvemagere ifølge folketællingslisterne. Kort efter krigen solgte Arthur sin andel til broderen og flyttede til Dronninglund.

I det næste hus, Ørsøvej 96, var der to lejligheder. I den ene boede Thora og Søren Peter Pedersen. De havde tidligere haft ejendommen Ørsøvej 121. I den anden lejlighed boede Tea og Søren Jørgensen, der havde haft ejendommen Gl. Kongevej 51.

Huset Ørsøvej 98 beboedes af Bendt Niels og hans søster. Søsteren flyttede på et tidspunkt ned til "korre-Kræn. En ting jeg særligt husker om Bendt Niels var, at han havde en motorcykel, og en vinter hvor landevejen gennem Ørsø var et ispanser af sammenkørt sne, kom Bendt Niels - stående ved siden af motorcyklen, som trak ham gennem byen. Jeg erindrer ikke om han havde støvler eller skøjter på, men kørselen var dagens samtaleemne for os skoledrenge.

Ørsøvej 100 var Kristine og Niels Torps hus. De havde flere børn, men jeg erindrer kun de yngste, Kjeld og Ketty. Huset ligger tilbagetrasket på grunden, men på et tidspunkt blev der bygget et ganske lille firkantet hus ude ved havelågen/landevejen. Her havde fru Torp isbød – med Sletten is fra Agersted Mejeri. Boden blev dog lukket igen efter nogle få år. Ketty og hendes mand, Svend Erik, købte senere huset.

Derefter kom Ørsøvej 102, Sara og Anders Pedersen. Sara var fra Bjørnlund og Anders fra Ørsø. Ifølge tingbogen arvede han huset i 1940, men solgte i 1947 til Jens Christiansen, hvis arvinger i juli 1952 solgte til Kamilla og Jens Nielsen efter de havde solgt deres ejendom Trusbak, Giliamshavevej 1, til Børge Thomsen.

Da jeg begyndte i skolen var det østligste hus Ørsøvej 104, som Oda og Peter Simonsen i 1951 købte af Katrine E.K. Christensen. Oda var fra Albæk og Peter fra Agersted. De havde børnene Tove, Hanne, Poul og Bjarne.

Omkring 1952 blev Ørsøvej 106 bygget af Minna og Valther Munkebæk, der senere flyttede til Ulsted. Hans far, Johannes Munkebæk, var murer og flyttede fra Jordbroen til Dronninglund, hvor han efter det oplyste startede kiosk ved sygehusets indgang. Senere boede Harald Pedersen i huset.

I 1957 blev Ørsøvej 108 bygget af Dagny og Kristian Jørgensen, der havde været fodermester i St. Langheden. De havde børnene Villy, Gunnar, Egon, Anny, Poul, Sv. Erik og Susanne.

For at afslutte Ørsøvej indtil Voer sogneskel kan nævnes:

Ørsøvej 132 er ejendommen Diget. Den ejedes af Anne Marie og Karl Sørensen, der tidligere havde en ejendom på Ravnholt Mark. De havde 4 børn, Svend Aage, der byggede statsejendommen Nyholt på jord fra St. Ravnholt, Jens, Søren og Kaj. Kaj var af Ørsø skoles ældste årgang da jeg var af første årgang. Søren og Kaj drev en overgang maskinstation fra hjemmet.

Den næste ejendom syd for vejen, Ørsøvej 134, er Laustgaard. En tidligere ejer hed Hilligsø, og derefter købte Frederikke og Laurits Jensen gården, men i min drengetid var det Valborg og Albert Jensen, der ejede den. Valborg var fra Hansminde, Gl. Kongevej 76, og ejendommen var Alberts hjem. De havde 4 børn, Ketty, Orla, Hans og Asta. Til Orlas fødselsdag, nok i 1950 eller -51, serverede Valborg røde pølser og makaroni for os drenge. Makaroni havde vi hverken set eller hørt om før.

Over for Klemmen, et lille stykke ude af vejen mod Ørsø Møllegaard, lå der dengang en lille ejendom, hvor Marinus Hansen og hans datter Kristine boede. Der var flere voksne børn, men jeg har kun kendt Kristine (Stinne) og Kamma Antonie, der var gift med købmand Eyvind Sørensen. Da jeg var dreng ville jeg gerne have nogle kaninunger, men havde ingen penge. Stinne ville gerne have nogle æbler for kaniner, så jeg satte transportkassen på den grå Ferguson, fyldte den med æbler fra vores have og skovlede dem ind på Stinnes bryggersgulv, - så havde jeg kaninunger. Efter Marinus Hansens død solgte Stinne i 1955 ejendommen til Ankær Jonassen, Aakær, og hun flyttede til Bjergvej 8. Ejendommen faldt ret hurtigt sammen og blev nedbrudt, så jeg i dag ikke engang kan se en mursten i pløjejorden.

I Banehuset, Ørsøvej 138, boede dengang Else og Jens Pedersen, der er nævnt under Ørsø station. Skelgårdsvej mod Aså gik dengang syd om Skelgården – forbi banehuset og langs med Skelgårdens lade.

Skelgården, Ørsøvej 140, ejedes indtil 1920 af Christian Vanggaard, og fra 1920 af Anna og Otto Jensen. Deres børn var voksne, og jeg erindrer ikke at have truffet dem. Vanggårds søn, Harald, købte senere Kvisselholt.

Fra Skelgården går/gik der en jordvej op i bakkerne til Gl. Kongevej ved murer-Ejners bakke. Ved denne vej, syd for Kalmargaard, lå der engang en ejendom, kaldet Østerhuset, det var vist oprindelsen til Øster-Rasmus ejendom. Min onkel Laurits, f. 1914, fortalte at jorden, omkring 15 tdr. land, i mange år hørte til Øster-Rasmus ejendom, men han mageskiftede på et tidspunkt med jord fra Skelgården.

Gården Klemmen, Ørsøvej 123, ejedes af Kristine og Martin Christensen. Den blev overtaget af en datter og svigersøn, Signe Marie og Jens Steen. De havde en søn, Lindegaard Steen.

Bag Klemmen ligger Hyttrupgaard, Ørsøvej 125. Ejendommen blev oprindeligt benævnt Hyttrupsig, og den benævntes i min barndom også som "A.P. Danmark"s ejendom, (Anders Peter Andersen). Han boede sammen med en søn/stedsøn, Kristian Sørensen, som i 1956 solgte til Karl P. Madsen, der kaldte stedet Hyttrupgaard.

.....

Eventuelle læsere vil anføre, at der mangler oplysninger om en del huse på Dorfvej, men de fandtes ikke dengang. Da var det mark til henholdsvis Carl Olsen, Chr. Rikard Nielsen og Lasse Møllergårds ejendomme. Ligeledes med alle husene på Ledvogtervej. Disse grunde blev først matrikuleret og udstykket efter banen var nedlagt den 31/3-68.

24/2-2015

Jens Jakob Nesgaard-Pedersen